

lärare ha väl varit så älskade och värderade som han. Bland andra, som nämnas, är den även av många senare generationer stockholmspojkar välkände Conny Burman. Det bästa beviset för skolans värde är väl, att dess minne ännu lever så älskat kvar hos alla gamla lyceister.

Även om livet på Karlberg innehåller boken intressanta drag. Det kan dock icke nekas, att den där härskande pennalismen gör ett motbjudande intryck på ett yngre släkte. Det är eget, att just militärläroverken så länge hava kunnat tåla detta oskick, varom man hört talas även på de senare åren. Man tycker annars, att särskilt blivande militärer borde reagera mot en behandling, som ofta kunde vara både skymflig och förödmjukande.

Vsbg.

Replik till fört:rne av Lärobok i räkning och geometri för skolor och självstudium.

Till det långa genmälet¹ några rader som svar. Förf. ha tydligen förbisett, att min grundanmärkning mot deras lärobok är deras uppenbara strävan att mekanisera hela den matematiska kursen. Att en enkel härledning av grunden för räknesättet multiplikation ej varit överflödig, oavsett om den genomgåts i folkskolan, visar hr E. omedelbart efter sin förvånade fråga genom att upplysa om, att eleverna alltid ha svårt för att fatta att exempelvis $2 \cdot 0 = 0$; det följer därav att $2 \cdot 0 = 0 + 0$. I stället för detta enkla resonemang skola hr E:s elever lära sig saken *utantill* genom att inplugga exemplen i en multiplikationstabell! — Vill man undvika ordet dignitet, kan man ju tala om 10-mängfald av 10; det är visserligen litet tungt, men åtminstone ej oriktigt. — Att jag föreslagit en framflyttning av rabatt- och växel-lära beror naturligtvis på att jag förutsatt, att den intagna kursen i ekvationslära också verkligen skulle genomgås. — Exemplet med de »4,200 man på en dag» är alls ingen konstlad kvickhet; ett arbete, som kan utföras av 28 man på 150 dagar kan *icke* fullbordas av 4,200 man på 1 dag; det enda riktiga är att säga, att det kräver 4,200 dagsverken. Och felet vid behandlingen av detta och liknande exempel är, som redan anmärkts, att det mekaniskt schablonmässiga får träda i stället för en kort logisk härledning för varje fall. Felet försvåras genom de för andra upplagan »ny-upsatta» reglerna, som utan förtydligande exempel bli en fullständigt obegriplig utanläxa. — Att man vid kvadratrotutdragning bör ha de enklaste *kvadrattalen* i minnet betyder ej att

¹ I h. 1 s. 12 denna årgång.

rotutdragningen erhålles genom *division*. Hur fås *divisorn*, när man skriver $\sqrt{49} = 7$, om ej genom en redan i huvudet utförd rotutdragning? — Försök att beräkna $\sqrt{2}$ genom *enbart* division! — Att vid räkning med 4-ställiga logaritmer sätta $\pi = 3,14$ är ej *praktisk* räkning, utan *opraktisk*; alla för beräkning avsedda logaritmer böra ges med 4 korrekta decimaler. Eventuell förvirring vid sifferexempel, som kunna beräknas dels med dels utan logaritmer, undvikas genom dubbla svar. — Hur skall eleven veta, att en liksidig firsiding är en romb? Svar: det syns på den rubrik, »Romben och romboiden», under vilken uppgiften står! Reflexionerna göra sig själva. — Anmärkningen mot den paraboliska formeln för ett cirkelsegments yta avsåg, som förf. borde kunnat se, att någon *gräns* för dess användbarhet ej angavs, och att förf. av det meddelade exemplet att döma ej ens tycktes själv vara medveten om dess existens. — Ledsam att få veta, att det lär finnas ännu flera läroböcker, som använda den i trots därav fortfarande lika vanvettiga termen rätlinig kropp. Något exempel på prejudikatet lämnades dock ej. Nå, det enda man kan säga om saken är sålunda, att uppfinningen varken är ny, ej heller kan med fördel användas. Den svenska termen mångplaning är bara en ordagrann översättning av den vetenskapliga termen polyeder.

Vad slutorden i min recension beträffar, så utgick jag från den helt naturliga förutsättningen, att den granskade läroboken grundade sig på den metodiska behandlingen av matematikens element, som inläres i folkskolan. Skulle jag därvid tagit fel, får jag härmed högtidligen be Folkskolan om ursäkt.

E. S.

Kortare meddelanden.

Int. läroverkskongress i Paris. En internationell kongress angående undervisningen vid de allmänna läroverken fl. m. undervisningsanstalter kommer, enligt till svenska ecklesiastikdepartementet ingånget meddelande från »Fédération Nationale des Professeurs des Lycées de Garçons et de l'Enseignement secondaire Féminin», att hållas i Paris under påskveckan 1921.

Föreningen inbjuder motsvarande svenska sammanslutning att sända delegerade till kongressen, vars resolutioner skola tillställas Nationernas förbund för att där, såsom det heter i inbjudningsskrivelsen, »bli utgångspunkten för en officiell internationell aktion i avsikt att ställa intelligensens arbetare på den plats, han rättmätigt bör intaga i denna ännu under ombildning stadda värld».